

DATUM 17-10-2018
AAN Staten en Commissieleden
VAN Johan Dorst – Commissiegriffier FAC & BEM
DOORKIESNUMMER 06 25 77 89 77
ONDERWERP Evaluatie Auditcommissie

Aanleiding

In PS van 11 december 2017 heeft u besloten tot het instellen van een Financiële Auditcommissie (hierna: FAC). In PS van 5 februari jl. heeft u het Reglement van Orde (RvO) van de FAC vastgesteld. Er is afgesproken het functioneren van de commissie te evalueren. In de FAC van 10 september is er input door de aanwezige leden gegeven. In die vergadering is ook de Gedeputeerde gevraagd naar zijn indrukken. De voorzitter van de FAC is apart bevraagd. Tenslotte heeft ook de Griffie input gegeven. Op grond van deze input is de volgende evaluatie opgesteld. Er zijn ook verbeterpunten geformuleerd.

Evaluatie

Er is input gegeven over de volgende onderwerpen:

Algemene indruk

- *Status* De FAC is een formele commissie, conform art. 80 van de Provinciewet. Het is goed dat er in de FAC, net als in andere commissies, Statenvoorstellen worden besproken ter rechtstreekse advisering aan PS.
- *Sfeer* Er is tijdens de FAC een informele sfeer; deze wordt als prettig ervaren.
- *Vertegenwoordiging* Het zou goed zijn, als alle fracties vertegenwoordigd zouden zijn. Dit is nu niet het geval. Tijdsgebrek van kleinere fracties wordt als mogelijke oorzaak genoemd. Een eventuele optie om dit te veranderen is om de vergaderingen van de AC te 'koppelen' aan de vergaderingen van de commissie BEM.
- *Agenda* In de afgelopen periode zijn er relatief veel Statenvoorstellen besproken, o.a. de Financiële Verordening en de Nota Reserves en Voorzieningen. De algemene verwachting is dat, gezien de taken van de FAC (conform Reglement van Orde), in de loop van de tijd de frequentie van de vergaderingen zal afnemen.

Taken

- *Conform RvO* – Er wordt geconstateerd dat de in de FAC geagendeerde onderwerpen in lijn zijn met de taken, zoals deze omschreven zijn in het RvO: o.a. P&C-cyclus en (aanbesteding nieuwe) accountant. Er wordt verder geconstateerd dat de FAC nog niet aan alle onderwerpen is toegekomen, zoals 217a-onderzoek.

- *Accountant* Er is vanuit de FAC een werkgroep gevormd, die heeft zorg gedragen voor de aanbesteding voor een nieuwe accountant. Er wordt verder geconstateerd dat de contacten met de accountant vooral via GS verlopen. De rol van PS, de feitelijke opdrachtgever van de accountant, dient versterkt te worden. Het zou goed zijn als de FAC zelf het gesprek aangaat met de accountant, ook zonder de aanwezigheid van GS.
- *Audits* Sommigen achten het wenselijk dat de FAC ook zelf onderzoek ('audits') uitvoert, à la de Methode Duisenberg / Germs. Hierbij dient echter wel rekening gehouden te worden met de te investeren tijdsbesteding.
- Ook de afstemming met de Randstedelijke Rekenkamer behoort volgens sommigen tot het taakveld van de FAC. Dit gebeurt nu nog separaat.

Verhouding FAC : BEM

Het is nog niet voor iedereen duidelijk hoe de FAC zich verhoudt tot de commissie BEM. Wie gaat waarover? Het is nodig, dat daar meer duidelijkheid over komt. Er wordt verder opgemerkt dat de taken van de FAC helder zijn, omdat de FAC als enige commissie een eigen taakomschrijving heeft. Het idee wordt geopperd, dat andere commissies dit zo nodig ook krijgen, bijvoorbeeld in de nieuwe statenperiode.

Voorgestelde verbeterpunten

1. Het geheel van de taken van de FAC overziende is het de inschatting dat in principe *vier keer per jaar* vergaderen voldoende is. Voorgesteld wordt om deze frequentie in te laten gaan bij de nieuwe Statenperiode. Door de vergaderfrequentie te verlagen worden ook kleinere fracties in staat gesteld aanwezig te zijn.
2. Voor de overzichtelijkheid is het goed te gaan werken met een strategische jaaragenda – zie bijlage.
3. Voorgesteld wordt om in de FAC jaarlijks de opvolging te monitoren van aanbevelingen naar aanleidingen van onderzoeken van de Randstedelijke Rekenkamer, Audits en andere onderzoeken.
In het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer '*Opvolging aanbevelingen 2017*' (maart 2018) staat namelijk in de Slotbeschouwing: "*Voor de provincie verdient het aanbeveling om de implementatie van de aanbevelingen systematisch te gaan volgen.*" (blz. 7) In de bestuurlijke reactie van GS wordt ook verwezen naar de FAC.
Mocht deze monitoring aanleiding geven tot een meer inhoudelijk gesprek kan de FAC de betreffende vakcommissie adviseren dit onderwerp te agenderen.
4. Een belangrijk 'instrument' in het kader van de kaderstellende en controlerende rol van PS is de Rekenkamer. Leden van PS worden per statenperiode benoemd in de *Programmaraad Randstedelijke Rekenkamer*. Voorgesteld wordt om deze leden en/of de voorzitter van de Randstedelijke Rekenkamer jaarlijks verslag te laten uitbrengen aan de FAC, onder andere over voorgenomen onderzoeken van de Rekenkamer. Rapportages van uitgevoerde onderzoeken worden geagendeerd in de betreffende vakcommissies.
5. Ook GS is wettelijk verplicht periodiek onderzoek te verrichten "... *naar de doelmatigheid en de doeltreffendheid van het door hen gevoerde bestuur.*" Voorgesteld wordt om dit onderwerp jaarlijks in de FAC te bespreken. Het betreft het reeds uitgevoerde onderzoek (T) als het voorgenomen onderzoek (T+1).

6. M.b.t. het onderscheid tussen FAC en BEM hanteren we de volgende regels:
 - Statenvoorstellen die te maken hebben met financiële onderwerpen, zoals bijvoorbeeld de Financiële Verordening, de Nota Reserves en Voorzieningen en een MJIP, worden in de FAC behandeld.
 - De audit commissie houdt toezicht op de voortgang en de verbeteringen in de planning- & controlcyclus; de kwaliteit van de interne controle en verslaglegging en het financieel beleid en beheer
 - P&C producten:
 - wanneer het gaat over *de kwaliteit en de techniek* van de P&C producten, wordt dit in de FAC behandeld;
 - wanneer het gaat over *de inhoud* van de P&C producten, wordt dit in BEM en de andere commissies behandeld.

7. De volgende Statenperiode biedt de mogelijkheid om een nieuwe commissie-indeling te maken. Het is de verwachting dat
 - de FAC blijft bestaan en
 - er een commissie komt, die handelt over Bestuur en Middelen.Mocht er onduidelijkheid zijn over de taak- en rolverdeling tussen de FAC en de 'Commissie Bestuur en Middelen', kan voor beide commissies een taakomschrijving worden vastgesteld.

8. Wanneer de nieuwe accountant PwC aan de slag gaat, zal het gesprek aangegaan worden over het functioneren van de FAC en de verhouding met de accountant. PwC heeft in het aanbestedingstraject aangegeven input hiervoor te willen leveren. Uit bijgaande Strategische Agenda blijkt dat minimaal vier keer per jaar een gesprek met de accountant wenselijk is.

Vervolg

Indien daar aanleiding toe is, wordt het functioneren van de FAC opnieuw geëvalueerd, bijvoorbeeld om te bespreken hoe de vergaderfrequentie bevalt.

Bijlage: Strategische agenda Auditcommissie:

Vergaderfrequentie: tenminste vier keer per jaar:

1) Maart:

- a) Monitoring aanbevelingen n.a.v. Rekenkamerrapporten, Audits, et cetara (Timing nog afstemmen met RRK)
- b) Gesprek met accountant: o.a. stavaza Jaarrekening
- c) ...

2) Juni:

- a) Gesprek met accountant: oplevering controleverklaring en rapport van bevindingen
- b) Jaarrekening, o.a. Risicoparagraaf (i.h.k.v. risicomangement)
- c) het controleren en beoordelen van de Verantwoording fractievergoedingen
- d) ...

3) September:

- a) Gesprek met accountant: o.a. presentatie controle-aanpak
- b) ...

4) December:

- a) Vanuit GS: jaarplanning P&C-cyclus (T+1)
- b) Vanuit GS: 217a onderzoek:
 - i) Over het uitgevoerde onderzoek (T)
 - ii) Over het uit te gaan voeren onderzoek (T+1)
- c) Verslag van / afstemming met Randstedelijke Rekenkamer
- d) Gesprek met accountant, o.a.:
 - i) Managementletter
 - ii) voorbereiding van de controle door de accountant: over specifieke aandachtspunten bij de controle op de rechtmatigheid en op de getrouwheid van de jaarrekening
- e) ...

Overige agendapunten, wanneer daar aanleiding toe is:

- Kwaliteit P&C
- Versterken financiële functie
- ...